

Tema: ETISK KONTRAKT

Formål

En etisk kontrakt er en kontraktform, der kan anvendes i forbindelse med elevernes projekt/gruppearbejde. Ved hjælp af en sådan kontrakt kan man lade eleverne forpligte sig indbyrdes under eget ansvar og dermed rent pædagogisk flytte ansvarsdelen fra underviseren til den enkelte elev. Eleverne forpligter hinanden i forhold til forskellige ”spilleregler” i forbindelse med projekt/gruppearbejdet; f.eks. hvordan de vil fordele arbejdsopgaverne, regler for fravær i gruppen, for konfliktløsninger osv., osv. Det er vigtigt, at eleverne selv udformer kontrakten, så ansvaret dermed føles mere naturligt. Foruden på kontrakten skal eleverne underskrive hver især, så de alle hæfter solidarisk for kontraktens indgåelse.

Mål

Fravær og forskelligt engagement i gruppe- og projektarbejde er ofte anledning til konflikter blandt gruppens medlemmer, idet det kan have stor betydning for den efterfølgende elevbedømmelse. En umiddelbar ”sladren” til læreren er ofte den hurtige løsning, såfremt ét gruppemedlem har for stort fravær eller manglende engagement. Imidlertid er det både rent pædagogisk og læringsmæssigt en stor fordel, såfremt eleverne selv håndterer en sådan konfliktløsning – f.eks. ved hver især at holde hinanden fast på – og henvise til – den indgåede kontrakt, hvor de enkelte gruppemedlemmer har forpligtet sig i forhold til regler, som de selv har formuleret.

Læreroplæg

Et forslag til den enkelte underviser kan være at holde et oplæg om gruppensammensætning, hvordan man får et godt samarbejde osv. (se bilag). Derefter vil et eksempel på en etisk kontrakt og en gennemgang af fordelene ved en sådan være et forslag (se bilag). Man kan med fordel komme ind på faktorer som ”Psykisk arbejdsmiljø i virksomheden” (hvor grupperne sammenlignes med virksomheder), ”Samarbejde i virksomheden” mv.

Teori, bilag og links

Følgende fagbøger foreslås i forbindelse med teori om grupper:

Jensen, Bo Nordby: *Gruppearbejde – en værktøjsbog*. Systime, 1981.

Lennér-Axelsson, Barbro: *Arbejdsgruppens psykologi – om det psykosociale arbejdsmiljø*. Hans Reitzels Forlag, 2000.

[Bilag - Læreroplæg og opgave til etisk kontrakt](#)

[Master til etisk kontrakt](#)

[Etisk kontrakt – eksempel 1](#)

[Etisk kontrakt – eksempel 2](#)

Opgave nr. 1 – Etisk kontrakt

Opgave: Der skal udarbejdes en etisk kontrakt for virksomhedens medarbejdere.

Formål med opgaven

- at medarbejderne bliver bevidste om og selv beslutter, hvilke regler der skal gælde, når der arbejdes i grupper og
- at medarbejderne skaber ”et fælles billede” af, hvordan det psykiske arbejdsmiljø tilstræbes at være i virksomheden.

Minimumskrav til besvarelsen

- Kontrakten skal indeholde de værdier, normer og holdninger, som er gældende i jeres firma – f.eks. vedrørende engagement, medansvar, konfliktløsning, korpsånd, fravær. Hermed følger nogle eksempler på regler:
 - Fravær,
 - ansvar for sig selv/gruppen,
 - møde præcist – pas tiden,
 - gruppemoral,
 - ”mener I det seriøst, eller er I her bare ?”
 - ”hvorfors er jeg her?”
 - ”tror I, det er en hg-varmestue?”
 - hvilke værdier har I/ønsker I?
 - hvordan vil I behandles?
 - Alle skal have deltaget med input til kontrakten, og alle skal forpligte sig til at underskrive og efterleve kontrakten.
 - Kontrakten udarbejdes i Word.
 - Kontrakten indholder et tillæg vedrørende gruppens forventninger til tutor.
 - Kontrakten skal indeholde et krav om at vurdere egen og andres personlige og faglige indsats i arbejdsprocessen.
-

Kvalifikationsmål

Samarbejde: Indgå i samspil med andre mennesker. Social adfærd. Træffe beslutninger.

Ansvarlighed: Forpligte sig til en aftale. Tage aktivt del i arbejdet.

Erhverve viden om rettigheder og pligter.

Få kendskab til aftaleloven.

Evalueringsmetode: Selvevaluering.

Evaluerings: (Til personlig dagbog).

Beskriv dit væsentlige bidrag til løsning af opgaven.

Beskriv det, du fik mest ud af ved at løse opgaven (nævn mindst to ting).

Tidshorisont: Uge 32

ETISK KONTRAKT

Gruppe:

Klasse: _____

Medlemmer:

1.: _____

2.: _____

3.: _____

4.: _____

5.: _____

Vi aftaler for vort samarbejde følgende holdninger og regler, som vi forpligter os til at overholde, mens vores gruppe eksisterer:

Adfærd indbyrdes

Aftaler

Ansvar (over for hinanden, andre elever og skolen)

Disciplin

Engagement

Fravær

Holdninger (til skolen og studiet)

Konfliktløsning

Moral

Mål med skoleperioden

Opgavefordeling

_____, den _____

1.: Underskrift

2.: Underskrift

3.: Underskrift

4.: Underskrift

5.: Underskrift

Kontaktlærers underskrift

Etisk Kontrakt – eksempel 1

Vi er nu i gruppe 3 – bestående af: Henriette, Louise O, Steffen, Thore og Tanja – blevet enige om følgende regler for vores arbejde:

Vi vil starte dagen med lige at bruge ca. 5 min. på at fortælle de andre i gruppen, hvilket humør vi er i, og hvordan vi ellers har det (for ligesom at undgå sure miner...)

Arbejdsindsats:

- Alle yder sit bedste.
- Arbejdet/opgaverne fordeles ligeligt.
- Alle skal sørge for at få alt materiale på enten den ene eller den anden måde.
- Alle udnytter altid tiden så godt som muligt

Ansvar:

- Det er ens eget ansvar at følge op på, hvad de andre har fået lavet, hvis man har været fraværende.
- I tilfælde af sygdom og/eller forsinkelse kontaktes hurtigst muligt en af de andre i gruppen og gives besked.

Aftaler:

- Man overholder altid sine aftaler (også dem, der er lavet i denne kontrakt...).

Engagement:

- Man skal være engageret i sit arbejde.
- Have styr på sine ting.
- Man respekterer hinanden.
- Man skal være i stand til at lytte til hinandens problemer m.m. og ikke kun gide høre sig selv snakke.

Konflikter:

- Vi vil (så vidt muligt stille og roligt) diskutere, til problemerne er løst.

Etisk kontrakt – eksempel 2

Det er ved tiden at vurdere, om gruppen har formået at overholde de spilleregler, der gælder for et godt samarbejde.

I bedes derfor vurdere, hvorledes det er gået med:

- Aftaler
- Adfærd
- Pauser
- Arbejdsmoral

I det omfang, tingene ikke har fungeret tilfredsstillende, skal I desuden formulere, hvilke ting der skal ændres, og hvordan det skal gøres. Det, I kan blive enige om, skal skrives i denne ”etiske kontrakt” – og underskrives af alle dem i gruppen, der kan erklære sig enige i den etiske kontrakt.

Undertegnede har aftalt følgende ”spilleregler” med hensyn til samarbejdet i gruppen: